Raadsvergadering d.d. 26 oktober 2023.

Zaaknummer	Z-22-403745
Documentnummer	DOC-23-718704
Onderwerp	Kaderstellend besluit wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Michiel Pijl

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het college van burgemeester en wethouders Medemblik van 19 september 2023;

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen

overwegende dat op grond van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 moeten zijn aangepast;

b e s l u i t

1. In te stemmen met de kaders zoals verwoord op pagina 2 van het ‘kaderstellend besluit implementatie wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)’.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op

De griffier, De voorzitter,

ZB7FC155109

Ter besluitvorming

Onderwerp
Kaderstellend besluit wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen.

Aanleiding
Per 1 juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De bedoeling van deze wetswijziging is dat gemeenteraden meer invloed hebben op de gemeenschappelijke regelingen. Een deel van de wijzigingen is verplicht en bij een deel is het aan de gemeenteraden (en provinciale staten) hierover te beslissen. Daarbij is het van belang dat raden dezelfde keuzes maken. De gewijzigde wetgeving heeft een invoeringstermijn van twee jaar. Dit betekent dat uiterlijk 1 juli 2024 de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen moeten zijn aangepast aan de wetswijziging. In Noord-Holland Noord hebben we daar met elkaar een gezamenlijk plan van aanpak op afgesproken.
Eind 2022, begin 2023 hebben alle raden in Noord-Holland Noord het plan van aanpak vastgesteld en de opdracht gegeven aan de regietafel om regie te voeren op dit traject. U heeft dit besluit op 26 januari 2023 genomen.
De afgelopen periode is gewerkt aan het ontwikkelen van het voorliggend concept kaderstellend besluit. Dit voorstel ligt nu ter besluitvorming voor. Op grond van deze kaders worden na besluitvorming de teksten van alle gemeenschappelijke regelingen in de komende periode gewijzigd en vervolgens aan u voorgelegd voor het afgeven van een zienswijze, toestemming en/of besluitvorming (1e helft 2024).

U moet besluiten over de kaders van de volgende artikelen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen:

Overzicht te wijzigen artikelen

1.	Artikel 1	Zienswijzeprocedure aangaan / treffen / wijziging regeling
2.	Artikel 9	Opnemen voorwaarden uittreding en de gevolgen daarvan
3.	Artikel 10, lid 5 en 6 + Artikel 34, 34B en 35	Aanvullende zienswijze Nieuwe uiterlijke termijnen kadernota & begroting
4.	Artikel 10 lid 7	Participatie van ingezetenen
5.	Artikel 11A	Evaluatie
6.	Artikel 17	Actieve informatieplicht vanuit het bestuur
7.	Artikel 24A	Mogelijkheid gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen
8.	Archiefparagraaf*	

*Het voorstel focust zich op de implementatie van wetswijzigingen. Andere aanpassingen (die politiek gevoelig kunnen zijn) vallen buiten de scope van het plan. Wel is er ruimte voor het meenemen van technische aanpassingen. Omdat niet alle gemeenschappelijke regelingen voldoen aan de eisen van de Archiefwet is het voorstel om naast de wetswijzigingen van het Wgr-traject alle regelingen nu ook aan te passen voor wat betreft de archiefparagraaf.

Voorstel
1. In te stemmen met de kaders zoals verwoord op pagina 2 van het ‘kaderstellend besluit implementatie wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024 in Noord-Holland Noord (NHN)’.

Beoogd resultaat

1. We voldoen aan de eisen van de wet.
2. Gemeenschappelijke regelingen die aansluiten op de wensen en behoeften van de raad.

Argumenten

1.1 de kaders zijn opgesteld in en na overleg met stakeholders.

De afgelopen periode zijn er bijeenkomsten geweest met o.a. de raden en de directeuren van gemeenschappelijke regelingen. De input uit deze bijeenkomst is gebruikt om de kaders op te stellen.

De kaders zien er als volgt uit:

Artikel 1 Verplichte zienswijzeprocedure bij het treffen, het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een GR
Dit artikel hoeft niet opgenomen te worden in de regelingen zelf. Deze verplichting vloeit direct voort uit de wet. Opnemen in de regelingen is daarom niet noodzakelijk.

Artikel 9 Voorwaarden uittreding
De uittredingsbepaling is een verplicht onderdeel van de gemeenschappelijke regeling. Het betreft een (vrij technische) wijziging waarbij wordt bepaald wat de minimale termijn van deelname, de opzegtermijn en de uittreedsom is. Bij **uittreding** is het voorstel een **minimale termijn van deelname** te hanteren van 4 jaar, te rekenen vanaf de datum van deelname aan/toetreding tot de regeling en een **opzegtermijn** van tenminste één jaar in acht te nemen. De **uittreedsom** wordt berekend aan de hand van de directe reële schade, berekend over een overbruggingsperiode van 5 jaar. De hoogte van de reële schade wordt berekend door de accountant van de GR, aangevuld met een bindend advies van een onafhankelijke derde (bijvoorbeeld een externe accountant).

Artikel 10 Lid 5 en 6 Aanvullende zienswijzeprocedure omtrent besluiten en Artikel 34 34b 35 Aanpassen termijnen voor indiening van kadernota, ontwerpbegroting en begroting
Voorstel is om naast de **verplichte zienswijzeprocedure** op de begroting een aanvullende zienswijze procedure vast te leggen voor drie besluiten: 1. Kadernota (is nu al het geval in Noord-Holland Noord en wordt hiermee bevestigd), 2. Bestemming van het rekeningresultaat (in plaats van de jaarrekening als geheel) en 3. Strategische of meerjarenplannen (voor zover een GR een dergelijk plan of document heeft). Voorstel is daarnaast om de **termijnen** te handhaven die in 2018 zijn overeengekomen in het kader van vaststelling van FUGR (en Spoorboekje) en deze op te nemen in de GR, met inbegrip van de onder 1 genoemde besluiten. Het handhaven van de huidige afspraken voorkomt vergaderingen voor raden in het zomerreces, en blijft binnen de nieuwe wettelijke termijnen.

Artikel 10. Lid 7 Participatie van ingezetenen en belanghebbenden
Het voorstel is om participatie voor ingezetenen en belanghebbenden alleen op te nemen in de gemeenschappelijke regeling als de raden bevoegdheden hebben overgedragen aan het algemeen bestuur van een openbaar lichaam. Het overgrote deel van de GR-en zijn collegeregelingen, en zijn er dus geen bevoegdheden overgedragen. Daar ligt het voor de hand om inspraak lokaal in te passen via reguliere inspraakmogelijkheden bij bijv. het vaststellen van beleidskaders die door de GR-en uitgevoerd worden. Wanneer de raden wel bevoegdheden hebben overgedragen aan het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, ligt inspraak rechtstreeks bij de gemeenschappelijke regeling wel voor de hand. Hoe deze inspraak wordt geregeld is aan het Algemeen Bestuur van de regeling. In de bijlage is een overzicht opgenomen van GR-en waarvoor dit geldt.

Artikel 11a: Evaluatie gemeenschappelijke regeling
Elke GR dient een tekst op te nemen over de evaluatie van de regeling. Dit betekent dat in elke regeling wordt aangegeven of er wel of niet evaluaties plaats vinden, en zo ja, op welke wijze. Het voorstel is dat in elke GR evaluaties plaats vinden en om hierbij ruimte te geven voor maatwerk. Elke GR kan met een tekstvoorstel komen voor een evaluatieprocedure en deze wordt met het geheel van de gewijzigde regeling voor zienswijze en/of besluit aan de raden voorgelegd.

Artikel 17 Actieve informatieplicht van bestuur aan raden
Informatieverstrekking aan de raden (en staten) gebeurt zo vroeg mogelijk, schriftelijk en op hoofdlijnen. Het bestuur (DB, AB en/of voorzitter) zendt de informatie altijd schriftelijk, rechtstreeks naar en gelijktijdig aan de raden van de deelnemende gemeenten (en staten), in cc aan de colleges van de deelnemers. Indien de informatie wordt verstrekt door DB of voorzitter dan worden de AB-leden vooraf geïnformeerd.

Artikel 24a Gemeenschappelijke adviescommissie
Dit artikel hoeft niet opgenomen te worden in de regelingen zelf. Deze verplichting vloeit direct voort uit de wet. Opnemen in de regelingen is daarom niet noodzakelijk.

Archiefparagraaf
Het gaat om het actualiseren en in overeenstemming brengen van de archiefparagrafen met de Archiefwettelijke vereisten. De paragraaf bevat artikelen over Archiefzorg, Archiefbeheer, Archiefbewaarplaats, Toezicht, Verantwoording, Terbeschikkingstelling en Beheer.

Kanttekeningen

De wet vereist dat alle gemeenschappelijke regelingen uiterlijk op 1 juli 2024 zijn gewijzigd. Gelet op doorlooptijden van besluitvormingsprocedures is dit ambitieus, maar (zonder grote tegenslagen) haalbaar. Wel constateren we een spanning als het gaat om het zorgvuldig betrekken van alle stakeholders als besluitvorming leidt tot substantiële wijzigingen. Immers de laatste raden beslissen op 31 oktober over de kaders en het aanpassen van alle regelingen op grond van uw besluiten is een omvangrijke klus en vraagt deels ook nog om bespreking in besturen van gemeenschappelijke regelingen voordat een zienswijze en/of besluitvorming wordt gevraagd.
Om drie redenen schatten we dit risico in als laag:

1. Alle raden hebben aan de voorkant inbreng kunnen leveren en die inbreng is ook zorgvuldig betrokken bij de totstandkoming van het voorliggende voorstel.
2. De ambtelijke voorbereidingen om snel te schakelen lopen al.
3. Desgewenst maakt de Regietafel parallel aan dit besluitvormingsproces een ronde langs de besturen van alle gemeenschappelijke regelingen.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. De doorvertaling van dit kaderstellend besluit naar de afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen kan wel leiden tot financiële consequenties.

Uitvoering/evaluatie

Besluitvorming over de kaders staat in alle gemeenteraden in Noord-Holland Noord gepland in **oktober 2023**. Het vervolgproces daarna ziet er als volgt uit:

1. Op grond van de kaders worden alle gemeenschappelijke regelingen en de governance brochure ‘Samenwerken in gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord’ herzien. Voor de artikelen 9, 10.7 en 11a gebeurt dit in afstemming met de besturen van de gemeenschappelijke regelingen.
2. De gewijzigde teksten van de gemeenschappelijke regelingen komen **uiterlijk 15 december 2023** via de Regietafel naar de gemeenten voor een zienswijzeprocedure. In deze zienswijzeprocedure maakt u **voor 1 maart 2024** uw zienswijze kenbaar.
3. Wij ontvangen vervolgens een terugkoppeling op de zienswijzen en **uiterlijk 15 april** worden de teksten van de gemeenschappelijke regelingen, met inachtneming van de zienswijzen, ter besluitvorming, voorgelegd. Alle gemeenteraden maken daarbij **uiterlijk 25 juni** hun besluit kenbaar.
4. **Tussen 26 juni en 1 juli 2024** worden de gewijzigde regelingen gepubliceerd. Daags na publicatie zijn ze van kracht.

Communicatie
Er is geen apart communicatie nodig. Alle betrokkenen zijn en worden gedurende het gehele proces meegenomen.

Bijlagen
DOC-23-717299 aanbiedingsbrief, input griffiers, Q&A raadsledenbijeenkomsten
DOC-23-718699 concept kaderstellend besluit

Commissie d.d.